

عنوان درس: تحلیل سیاست های سلامت (Health Policy Analysis)
 پیش نیاز یا همزمان: (علم سیاست و سیاست گذاری عمومی، سیاست گذاری و اصلاحات در نظام سلامت، روش شناسی پژوهش (۲) و نظام سلامت و نظام ارائه خدمات سلامت)

تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس:

هدف نهایی این درس معرفی روش های اصلی تحلیل سیاست گذاری و چگونگی تحلیل سیاست های حوزه سلامت است. دانشجویان باید با گذراندن این درس، فرایند تحلیل سیاست را فرا بگیرند، منابع داده ها و تکنیک های تحلیلی مورد نیاز برای توسعه بینش های مرتبط با سیاست را بشناسند، نظریه های مختلف سیاستی را برای تبیین آثار و نتایج سیاست های سلامت بکار گیرند و سناریو های آتی و آثار مداخله ها و اقدامات ناشی از سیاست های سلامت را ارزیابی نمایند.

شرح درس:

سیاست گذاری های سلامت تأثیر مهمی بر موفقیت ها و ناکامی های نظام سلامت و هزینه های آن دارد بنابراین تحلیل علمی و روشمند سیاست های در حال تدوین و همچنین سیاست های اتخاذ شده می تواند مفید و درس آموز باشد. تحلیل سیاست گذاری های سلامت نامی کلی برای گروه وسیعی از روش ها است که در این زمینه به کار می روند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- تعریف سیاست سلامت، فرایند سیاست گذاری و مفاهیم مرتبط
- تعریف تحلیل سیاست و اهمیت آن
- تحلیل سیاست در کشورهای با درآمد کم و متوسط
- یادگیری سیاستی، چرایی و چگونگی تغییر و شکست سیاست ها
- ابزارها، الگوها و تئوری های مراحل مختلف سیاست گذاری و تحلیل سیاست (Nudge, Path dependence, Advocacy coalition framework, Punctuated equilibrium, Policy networks ....)
- مقایسه و تحلیل روشها و چارچوب های تحلیل سیاستهای سلامت
- روش های تشریحی و تبیینی تحلیل سیاست
- روشهای کمی تحلیل سیاست (مدل سازی آماری فرآیند)
- مدل های خطی تحلیل سیاست (تحلیل ذینفعان، تحلیل وضعیت، Policy Mapping و ماتریس سیاست گذاری)
- مدل های تصمیم سازی (سیاست گذاری از میان انتخاب های متعدد)
- تحلیل سیاسی سیاست گذاری سلامت و تحلیل بر مبنای پارادایم ها
- راهبردها و مهارت های سیاسی
- تحلیل نظریات اقتصادی و تأثیر آنها بر فرایند سیاست گذاری
- شناسایی دست اندرکاران در فرایند سیاست گذاری (شاخه قانون گذاری حکومت، شاخه اجرایی یا بوروکراسی، گروه های ذینفع و ذی نفوذ)،
- الگوهای تحلیل ذینفعان (مدل نخبگان و توده ها، مالک-کارگزار، نظریه جامعه مرکب، مدل گروهی و شبکه ای و گروه های ذی نفوذ)
- نقش ذینفعان مختلف (شوراهای سیاست گذاری مرتبط با سلامت مانند شورای عالی بیمه، شورای عالی سلامت و امنیت غذایی و کمیسیون بهداشت و درمان مجلس و ...) در سیاست گذاری نظام سلامت ایران

- نقش احزاب و نهادهای مدنی و سیاسی و سازمان‌های خارجی و بین‌المللی بر سیاست‌گذاری سلامت
  - ارزیابی اثرات سیاست (Health Impact Assessment)
  - خطاهای رایج در تحلیل سیاست: خطاهای متدولوژی، محتوایی و مفهومی
  - تجربه آموزشی و تعمیم نتایج سیاست‌گذاری دیگر کشورها
  - بررسی، نقد و تحلیل موردی سیاست‌های سلامت جمهوری اسلامی ایران
- * تفکیک مباحث به نظری و عملی و یا ارائه قسمتی از یک مطلب به صورت عملی و ارائه قسمت دیگر از همان مطلب به صورت نظری، براساس نظر استاد مربوطه می‌باشد.

منابع آموزشی درس: (آخرین چاپ)

1. Kent Buse, Jill Walt. 2012. Making Health Policy (Understanding Public Health). McGraw-Hill eBook Library .
۲. ترجمه کتاب فوق (سیاست‌گذاری سلامت. لیلا دشمنگیر و ابوالفتح لامعی، انتشارات قاضی جهانی. سال ۱۳۹۶)
۳. لیلا دشمنگیر، رضا مجدزاده و حکیمه مصطفوی. استفاده از شواهد در تصمیم‌گیری‌های نظام سلامت. انتشارات پژوهاک البرز. ۱۳۹۷
4. Thaler RH. Nudge: Improving decisions about health, wealth, and happiness. Yale University Press New Haven & London; 2008.
5. Fischer F, Miller GJ. Handbook of public policy analysis: theory, politics, and methods: CRC Press; 2006.
6. Knoepfel P, Larrue C, Hill M, Varone F. Public policy analysis: Policy Press; 2011.
7. Birkland TA. An introduction to the policy process: Theories, concepts, and models of public policy making: Routledge; 2015.
8. Dunn WN. Public policy analysis: Routledge; 2015.
9. Hill M, Hupe P. Implementing public policy: An introduction to the study of operational governance: Sage; 2014.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

- ۲۰٪ حضور در کلاس و انجام تکالیف در زمان مقرر
- ۳۰٪ کار عملی
- ۵۰٪ موفقیت در آزمون تکوینی و پایانی (در طول و پایان دوره)

